

A HTMT HÍREI**Podcast: A muravidéki tudomány Budapesten**

A Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 200. évfordulója alkalmából tartott rendezvénysorozat keretében a május a Határon túli magyar tudományos intézetek és szervezetek ünnepi hónapja volt. A szlovéniai magyar tudományosság május 30-án mutatkozott be Budapesten, az MTA Székházában. [...] Az érdeklődők először kiállítás keretében a szlovéniai magyar tudományos könyvkiadással és folyóiratokkal – például Muratáj, Lindua, Lyndvamuseum – ismerkedhettek meg. Ezt követően a muravidéki magyar tudományosságról szóló, „Tudomány a peremvidéken” című, közel egyórás dokumentumfilmet tekinthették meg. [...] Ezután a film kapcsán kerekasztal-beszélgetésre került sor. [...] E jeles jubileum alkalmából A Muravidéki Magyar Rádió Horizont című kulturális műsorát Magyarország legmagasabb szintű tudományos testületének és a Muravidéki Magyar Tudományos Társaságnak szenteljük... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A Magyar Tudományos Akadémiának adományozta idén a Teller Ede-emlékérmét a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem az egyetem fejlődéséhez, nemzetközi elismertségéhez jelentős mértékben hozzájáruló szakmai vagy támogatói tevékenységet ismeri el a Teller Ede-emlékérmével. Az egyetem szenátusa szerint a MTA az egyetem alapítása óta eltelt negyed évszázad során nyújtott folyamatos és hathatós támogatásával érdemelte ki a most átadott díjat. Freund Tamás szerint az elismerés csak alátámasztja, hogy az utóbbi időben osztály alatt álló 200 éves MTA valódi nemzeti intézmény, amely az egész magyar nemzetért, a nemzet tudományosságáért felel határon innen és túl... Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Baka L. Patrik irodalomtudós Arany János Fialat Kutatói díjban részesült

Az idén kétszáz éves Magyar Tudományos Akadémia május 8-án hét külföldi magyar tudósra adta át az Arany János-díjakat és érmeiket. Az MTA az általa alapított Arany János-díjjal olyan külföldi magyar tudósokat, kutatókat ismer el, akik jelentős munkásságot mutattak fel életük során (Életműdíj), kiemelkedő tudományos eredményt értek el (Kiemelkedő Tudományos Teljesítmény díj) vagy fiatal kutatóként nyújtottak jelentős teljesítményt (Fialat Kutatói Díj). Baka L. Patrik irodalomtudóssal, a komáromi Selye János Egyetem tanárával, az MTA külső köztestületi tagjával, az Arany János Fialat Kutatói díj elnyerőjével Gažik Viktória beszélgetett a Pátria Rádió oktatási műsorában... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Az EME Kiadó Hírlevele

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadója 2025-ben is folytatja a magyar tudományos és irodalmi értékek közreadását. A 2025/1-es Erdélyi Múzeuma bölcsészettudomány és társadalomtudomány különböző területein mozgó tanulmányokat gyűjt egybe, Varga P. Ildikó felelős szerkesztésében. Ugyancsak nemrég jelent meg Gyéresi Árpád tanulmánya, amely a penicillin kultúrtörténetét dolgozza fel, Alexander Fleming felfedezésétől kezdve a gyógyszer társadalmi hatásáig. [...] Egyed Emese gondozásában jelent meg a Florentina című régi magyar dráma, amely a Hét bölcs történetének sajátos feldolgozása... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Nagy László, A KAB elnökének beszámolója a KAB MTA200 ünnepségsorozat keretében szervezett konferenciájáról

Nagy László, az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság elnöke a Román Televízió Kolozsvári Területi Stúdiója magyar szerkesztőségének adásában számolt be a MTA fennállásának 200. évfordulója alkalmából szervezett ünnepi konferenciánkról. A teljes beszélgetés az Erdélyi Figyelő YouTube csatornáján tekinthető meg... Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató a 14. kolozsvári ünnepi könyvhéten

A Helikon és az EME közös szervezésében 2025. június 28-án, szombaton 16 órától a kolozsvári Vallásszabadság Házában kerül sor „A század hamutartója. Közelítések Mózes Attila szövegvilágághoz” című kötet bemutatójára. A kötet szerkesztői: Bányai Éva, Demeter Zsuzsa és Egyed Emese. A szerkesztőkkel Biró Annamária beszélget... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Oktatási minisztérium: Ne válasszanak olyan szakokat, amelyeket a mesterséges intelligencia könnyen kivált

Azokra a felsőoktatási szakokra való jelentkezés, amelyeket a mesterséges intelligencia könnyen automatizálhat, komoly kockázatot rejt – figyelmeztetett Mihajlo Vinnickij, az ukrán oktatási és tudományos minisztérium helyettes vezetője. „Nálunk sokan jelentkeznek könyvelés szakra. Úgy gondolom, ez nagyon kockázatos választás, mivel minden, ami számításokkal és beszámolókkal kapcsolatos, könnyedén automatizálható” – mondta Vinnickij. [...] „Az orvosok, tanárok, terapeuták és rehabilitációs szakemberek azok a szakmák, amelyek rendkívül fontosak. Ide sorolnám még a pszichológiát is. [...] Vannak úgynevezett divatszakok [...] ezeken a szakokon csökkentjük az államilag finanszírozott helyek számát, és emeljük a tandíj összegét... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Ösztöndíj- és oklevélatadóval zárta a Zrínyi Ilona Szakkollégium a 25. tanévét

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a Kulturális és Innovációs Minisztérium Tempus Közalapítvány nyújtotta támogatásnak köszönhetően a 2024/2025-ös tanév második félévére pályázatot hirdetett a Zrínyi Ilona Kárpátaljai Magyar Szakkollégium kutatói ösztöndíjra. [...] A ZISZK 25 tanéve során 259 személy nyert tagságot 415 ösztöndíjas kutatással. [...] A felvételi eljárás két részből állt: az írásban benyújtott pályázati anyagok értékeléséből és egy szóbeli vizsgából. A benyújtott dokumentumokat a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács tagjaiból álló szakértői pontozó bizottság bírálta el... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Ukrajna legtöbb egyházi szervezetét megfosztották papjaik mozgósítás alóli halasztásának jogától

Az ukrán egyházi szervezeteknek joguk van mozgósítási halasztást igényelni a papjaik számára, de a többségük nem felel meg a kritériumoknak – számolt be kedden az rbc.ua hírportál a szárazföldi erők sajtószolgálatára hivatkozva, amelyhez a területi toborzási és szociális támogatási központok is tartoznak. [...] A Szárazföldi Erők közleményükben hangsúlyozták, hogy bár tiszteletben tartják a vallási szervezetek jogát papjaik felmentésére, az ország védelmi képességének biztosítása érdekében a mozgósítási szükségletek továbbra is elsőbbséget élveznek... Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Lezajlott a XIV. Kárpátaljai Tehetségnap a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében

A tehetség nem válogat: megszületik faluban és városban, szerény családban és gazdag dinasztiaiban egyaránt. Amit azonban igényel, az a gondoskodás, az elismerés és a hit abban, hogy a benne rejlő érték közös kincsünk. E szemlélet jegyében rendezte meg immár tizennegyedik alkalommal a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a Kárpátaljai Tehetségnapot. [...] Az eseménynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tágas átriuma adott otthont, ahol június 7-én a tehetség valóban színpadra lépett – szó szerint is... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

A kárpátaljai magyar irodalmi folyóirat aktuális száma

Nehéz körülmények között, de már nyomdába került az idei Együtt irodalmi, művészeti, kulturális, humán tudományok folyóirat második lapszáma. A lapszámot a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) tagjainak tavaszi tárlaton megjelent képeivel illusztrálták. [...] Alakíthatja-e kedve szerint a bibliográfus a bibliográfiát? címmel Balázs-Arth Valéria, az MTA külső köztestületi tagja írt recenziót Mák Ferenc A mártírok emléke – Az 1944-1945-ös délvidéki partizánvérengzés irodalmának bibliográfiája könyvéről. Kész Barnabás néprajzi tanulmányában a hagyományos ugocpai parasztházról érkezett, amely doktori értekezésének egyik rövidített fejezete. [...] Dupka György, szintén az MTA külső köztestületének tagja történelmi szociográfiával az 1944 és 1953 között Baltikumban raboskodó magyar hadifoglyokkal foglalkozott... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntetést adtak át Kőrösmezőn

Többek mellett Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést adományoztak Vizáver Magdolna nyugalmazott pedagógusnak, a kárpátaljai magyar gyermekek anyanyelvi oktatását elősegítő áldozatos munkája és a szórványban élők magyarságtudatának megőrzését szolgáló, elhivatott közéleti tevékenysége elismeréseként... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Végérvényesen elutasította az EU a Minority SafePack kezdeményezést

Az, hogy az Európai Unió Bírósága végleg elutasította a Minority SafePack nevű európai polgári kezdeményezés ügyében benyújtott fellebbezést, bizonyítja, hogy az EU továbbra sem kíván foglalkozni a kisebbségvédelem kérdésével – jelentette ki Vincze Loránt, az RMDSZ európai parlamenti képviselője. [...] A brüsszeli végrehajtó testület 2021-ben döntött úgy, hogy az EU-ban élő 50 millió nemzeti kisebbséghez tartozó ember és egymillió aláíró sürgetésére sem indít uniós jogalkotást a kisebbségek támogatása és védelme

érdekében. [...] Elmondta, az EU részéről érkező jelek egyértelműek voltak: Már a háromtagú bírói testület kinevezése is egyértelművé tette: ennek elnöke és egyik tagja is olyan országok állampolgára, amelyek a leghatározottabban ellenzik a kisebbségek ügyének európai rendezését... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Az RMDSZ házi alapítványa rendelt egy felmérést, propaganda lett belőle

Az RMDSZ alapítványa, az Eurotrans – egy papíron civil, gyakorlatban párt közeli szervezet – közvélemény-kutatást rendelt az RMDSZ-hez évek óta szorosan kötődő SoDiSo Researchtól. Ezek az eredmények valahogyan eljutottak a Magyar Nemzethez, amely látványos politikai következtetéseket vont le belőlük. [...] A cikk semmilyen módszertani információt nem tartalmaz. Nem derül ki, milyen minta alapján készült a felmérés, hány főt kérdeztek meg, milyen kérdésekre kellett válaszolniuk, pontosan mikor és hogyan történt az adatfelvétel, és az sem, ki finanszírozta. [...] A kutatást készítő Barna Gergő, kolozsvári szociológus nem válaszolt a Transtelex kérdéseire... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Szigorúbban büntetik az ideggyűlöletet és a fasiszta, legionárius eszmék dicsőítését

Döntő házként elfogadta szerdán a képviselőház a fasiszta, legionárius, rasszista vagy ideggyűlölő jellegű szervezetek, jelképek és cselekedetek, valamint a népirtásért vagy háborús bűnökért elítélt személyek nyilvános dicsőítésének tilalmáról szóló 2000/231. számú sürgősségi rendeletet módosító törvénytervezetet. [...] Folytatódik az úgynevezett Jupiter művelet, amelynek keretében szerdán országsszerte 391 házkutatást tartanak a rendőrök és az ügyészek. [...] A szigorítás viszont pozitív elmozdulás lehet abba az irányba, hogy minél kevesebb hasonló eset forduljon elő – mondta a Kolozsvári Rádióknak Kis Júlia ügyvéd, akit Forrai Szerénke kérdezett a jogszabályról... Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Az érettségi nem az emberi értékek fokmérője, csak az aktuális felkészültségi szintet méri

Facebook-bejegyzésben üzent Daniel David oktatási miniszter a végzős diákoknak a kedden kezdődő érettségi vizsga alkalmából. [...] Az oktatási minisztérium vasárnapi közleménye szerint az idei nyári érettségien hozzávetőlegesen 108 ezer tanuló vesz részt. Közülük több mint 94 400-an ebben az évben, 13 800-an a korábbi években fejezték be a középiskolai tanulmányaikat. [...] Egyesek szerint „okés” volt az idei román érettségi, mások szerint borzalmas, van, aki csak örül, hogy túl lehet rajta, de abban mindenki egyetértett, hogy a magyar anyanyelvű diákok számára kidolgozott tételsor megkönnyítette a dolgukat... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Folytatódik a román állam kontra papolci közbirtokosság pere

Az ötödik alapfokú tárgyalásra került sor a Kézdivásárhelyi Bíróságon abban a perben, melyet a román állam kezdeményezett a pénzügyminisztériumon keresztül a papolci Imreh Albert Közbirtokosság, illetve a megyei és a zágoni földosztó bizottság ellen. [...] A per tárgya 747 hektár erdő és 646 hektár legelő tulajdonjoga, melyet 2005-ben ugyan visszaszolgáltattak jogos tulajdonosának, a papolci Imreh Albert Közbirtokosságnak... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Parajdi katasztrófa: Ideiglenesen megszűnik a vízellátás Maros megyei településeken

Riasztóan megnőtt a Korond-patak és a Kis-Küküllő sótartalma. A román vízügy legfrissebb jelentése szerint a helyszínen végzett munkálatok eredménye, hogy emberi fogyasztásra alkalmatlan a víz. [...] A Kis-Küküllő sótartalmának növekedése miatt le kell állítani a gyulakutai és a dicsőszentmártoni vízművet, a lakosságot arra kérték, hogy tároljon vizet. [...] Halelhullás, növénypusztulás, a biodiverzitás csökkenése és inváziós fajok megjelenése – mind olyan következmények, amelyeket a magas sótartalmú vizek okoznak az élővilágban. – írják szerkesztőségünkbe eljuttatott összegzésükben erdélyi (és magyarországi) biológusok és kémikusok. [...] Ha a bevitt víz só koncentrációja meghaladja a 9 g/litert, a folyamat megfordul: a sós víz dehidratál, vagyis a sejtek vizet veszítenek. [...] Mit hozhat a jövő, avagy hogyan tovább Parajd?...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#)

Beszámoló: II. Nőtörténeti Műhelykonferencia

Mit mesél egy végrendelet a nőkről, akár azokról, akik írták, akár azokról, akik örökölték? És mit jelent idegenként, nőként otthonra lenni egy másik ország kultúrájában, nyelvében, vallásában? A II. Nőtörténeti Műhelykonferencia két előadása ezekre a kérdésekre keresett választ, miközben arra is rávilágított: a történelem csendes zugaiban is ott vannak a nők. Néha egy testamentumban, máskor egy parókia udvarán. [...] Lupescu Makó Mária, az MTA külső köztestületének tagja kiemelte: a végrendeletek épp azért alkalmasak erre a megközelítésre, mert tudatosan úgy fogalmazták meg őket, hogy összefoglalják mindazt, amit a végrendelezők életük során elértek, vagy amit fontosnak tartottak hátrahagyni. [...] György Árpád Botond és Fehér Andrea – szintén az MTA külső köztestületének tagjai – előadásai a kora újkor erdélyi családviszonyait tárták fel, ezen belül is a fizikai erőszak megnyilvánulásait, illetve szexuális visszaéléseket kutattak, irattári adatok, többnyire jegyzőkönyvek és személyes feljegyzések alapján. [...] A Kolozsvári Rádió három interjút is készített a múlt héten zajlott nő történeti konferencia előadóival... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Népszerű volt a Téka Alapítvány először megszervezett szépíró versenye

Ötszáz pályamunka érkezett a Téka Alapítvány által első alkalommal meghirdetett szépíró versenyére, amelyeket június 6-án értékelt ki. A Nemzeti Összetartozás napja alkalmából meghirdetett versenyre elemistől középiskolásokig jelentkezettek diákok. A részt vevő gyerekeknek másolniuk kellett a megadott irodalmi műveket az osztályuknak megfelelő vonalazású papírlapra. [...] 295-en Erdélyből, kettő Magyarországról és 213 Kárpátaljáról jelentkeztek – számolt be Rariga Imola Beáta, a vetélkedő ötletgazdája... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Új elnököt választott az EMKE

Új elnököt választottak szombaton az erdélyi kulturális és közművelődési szervezeteket ernyőintézményként összefogó, 1885-ben alapított Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület élére Gergely Balázs, a Kolozsvári Magyar Napok főszervezője, a Kincses Kolozsvár Egyesület elnöke személyében. [...] Az új elnök úgy nyilatkozott: a szervezet kezdeti célkitűzései – a magyar nyelv és a nemzeti öntudat erősítése, kulturális intézmények létesítése – jelenleg is érvényesek, de a mai világhoz kell igazítani az eszköztárat. Az EMKE-nek a sajátos erdélyi magyar értékekre összpontosító digitális tartalomgyáráként is kell működnie, bevonva a közösség értékteremtésre képes, aktív szervezeteit és tagjait: művészeket, kutatókat, újságírókat, sportolókat, adatközlőket... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Román nyelvű kötetet mutattak be a romániai magyar színházról

Kuriózumnak számító könyvet mutattak be a Harag György Centenárium Emlékhéten a Kolozsvári Állami Magyar Színház emeleti előcsarnokában. A Philther-elemzések a romániai magyar színházról című tanulmánykötetet Albert Mária, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem tanára, a kiadvány egyik szerkesztője, valamint Oana Cristea Grigorescu színikritikus, a könyv egyik tanulmányának szerzője mutatta be. [...] A romániai magyar színházról szóló Philther-kutatás 2013-ban indult Jákfalvi Magdolna, Kékesi Kun Árpád és Ungvári Zrínyi Ildikó, az MTA külső köztestületi tagjának vezetésével... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Bernád József új könyvei: Egy dráma- és egy novelláskötet jelent meg

Nemrég két kötete is megjelent a sepsiszentgyörgyi Bernád Józsefnek, aki az új műveinek az ősbemutatóját szülőfalujában, az Előpatakhoz tartozó Erősdön tartotta. Bernád József Háztűznéző és Susogó sás című könyvei magánkiadásában jelentek meg, a köteteket lektorálta, szerkesztette, korrektúrázta és előszót írt mindkettőhöz Iochom Zsolt. Az ősbemutatón Ráduly-Baka Zsuzsanna lelkipásztor ismertette a kiadványokat. [...] Különleges értéket kölcsönöz az írásoknak az a tény, hogy egy eltűnőben levő magyar kisközösség múltját eleveníti fel és hagyja az utódokra. A kötet nyelvezete a régebbi korok „ízes beszédét” ötvözi a „csavaros szócsatározásokkal... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A 4. Sepsibook mérlege: A könyv pótolhatatlan

Több mint 12 ezer látogatója volt – nem csupán a háromszéki térségből, hanem Erdély számos településéről – a 4. Sepsibook könyvvásárnak és kortárs irodalmi fesztiválnak. [...] A 38 standon közel 50 hazai és magyarországi kiadó kínálta köteteit, visszajelzéseink szerint elégedettek voltak a jelen lévő kiadók képviselői. Igyekeztünk még fesztiválosabbá tenni a hangulatot, ezért két kávézót rendeztünk be, több helyen lehetett étkezni, mindent megtettünk, hogy a Sepsibookra kilátogató közönség minél hosszabb ideig, minél jobban érezhesse magát” – mondta el Gombos Zoltán fesztiválkoordinátor... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Sepsibook: Nagy idők nagy tanúi

Kordokumentum, a második világháború utáni erdélyi szellemi élet lehetőségeinek és korlátainak gyűjteménye, a 20. századi erdélyi értelmiségi elit cenzúrázatlan gondolatainak tárháza. Vagy nevezhetjük egyszerűen beszélgető könyvnek is Tánccos Vilmos A történelem színe és visszája című kötetét. De ennél sokkal több. A Sepsibook Könyvvásár és Kortárs Irodalmi Fesztiválon a szerzővel a könyv szerkesztője, Mirk Szidónia-Kata beszélgetett. [...] A csíkszentkirályi származású Tánccos Vilmos néprajzkutató, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia Intézetének oktatója, a Magyar Tudományos Akadémia nemrég megválasztott külső tagjának kötete tizenhárom, 1990 után készített beszélgetést tartalmaz... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Művésztelep a Daniel-kastélyban

KAST-D – ezt a nevet viseli az olaszteleki Daniel-kastélyban első alkalommal szervezett alkotótábor. Az alkotótábor el volt képzelve, meg volt álmodva, de nem éppen így, ily módon. Utóbb derült ki, épp így lett jó! – mondotta beszélgetésünk elején Daczó Enikő sepsiszentgyörgyi képzőművész, a művésztelep kurátora... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Balla Zsófia íróval kisebbségi létről, szenvedésről, irodalomról, jövőről

Balla Zsófia költő a Csíkszeredai Könyvvásár vendégeként érkezett Erdélybe. [...] Háromszoros kisebbségiként nőtt fel, gyerekként tudta meg, hogy miért nincs nagymamája, felnőttként pedig még inkább megerősödött benne, hogy az antiszemitizmus túlélte a háborút. Balla Zsófia költő úgy véli, az, amit a múltban elkövettek, s amelynek hasonmása a jelenben is a mindennapjaink része, megbocsáthatatlan. De van kiút: tanítani kell a gyerekeket. [...] Miért nem szereti, hogy az interneten „erdélyi születésű magyar költőként” hivatkoznak önműre? Szerintem mindenki, aki magyarul ír, az magyar író... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Osonó - bolyongás egy erdélyi dráma színpalái mögött

Évtizedes visszaélések, megalázás, érzelmi manipuláció. Hangos sikerek, vastaps, díjak. A Fazakas Misi vezette sepsiszentgyörgyi diáktársulat, az Osonó és a drámatagozat kettős öröksége. [...] A fiatalok radikálisan elkötelezettek voltak az iránt, amit csináltak, hittek abban, hogy az általuk létrehozott művészet különösen fontos az embereknek: aki elmegy egy osonós előadásra, annak megváltozik az élete. Az Osonónak már a kétezres évek elején nagyon jó volt a híre, Sepsiszentgyörgy városában különösen. [...] Fazakas Misit több levélváltáson keresztül próbáltuk meggyőzni, hogy személyesen adjon interjút... Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk](#)

>

Rózsakiállítást szervez Kolozsváron az agrártudományi egyetem

A Kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem június 14-én, szombaton 10–18 óra között újra rózsakiállítást szervez az egyetem Györgyfalvi negyedi kutatóállomásán. Az eseményen bemutatják az Állami Szabadalmaztatási Hivatal által elismert legújabb rózsafajtákat. [...] A kertészeti kutatóállomás eddig ötven fajt ismertetett el, amelyek teljesítik a nemzetközi feltételeket... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Sikeresnek bizonyult a Harag György Emlékhét, folytatását is tervezi a kolozsvári színház

Élénk érdeklődés övezte a kolozsvári Harag György centenáriumi rendezvényt, annak ellenére, hogy anyagi okok miatt nehéz volt összehozni, valamint hogy a június 1. és 9. közötti időszakban rengeteg más, sokakat érintő, fontos esemény zajlott a kincses városban – mondta el a Krónikának Tompa Gábor. [...] „A stúdió előadások mind telt házasok voltak, a nagyszínpadiak iránt is nagy volt az érdeklődés: a szatmárnémeti társulat négyórás Csongor és Tündéjére ötszázán voltak kíváncsiak, az újvidéki színház előadásán szintén – ráadásul utóbbit épp pünkösöd vasárnapján tekinthették meg a nézők... Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

150 éves a Mikes Kelemen Elméleti Líceum

A Mikes-iskola minden időben kiállta a megpróbáltatásokat, mivel a gyökerei mélyek, a múltja tiszta – hangsúlyozta Solymosi Annamária iskolaigazgató múlt pénteken a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Elméleti Líceum fennállásának százötvenedik évfordulója alkalmából tavaly elindított megemlékezés sorozat záróeseményén... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kamaszokat is beszervezett a Szekuritáté a Ceaușescu-korszak végén, barátaikról, tanáraikról jelentettek

Amint a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanácsnak (CNSAS) szerdán a közösségi oldalon megjelent összegzésében szerepel, az információs hálózat dinamikája a diákokra is kiterjedt a Ceaușescu-korszak végén, 1980 és 1989 között. [...] A valóságban a marxista-leninista ideológia egyik pontja az úgynevezett forradalmi típusú, a forradalomnak és a rendszernek elkötelezett „új ember” megalkotását írta elő. [...] Szerdán egy brassói iskolai esetet elevenítettek fel a rendelkezésre álló dokumentumok alapján az 1950-es évekből... Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kitekintő: Öt éve építkezési káoszban van Sepsiszentgyörgy egyetlen román iskolája

A sepsiszentgyörgyi Mihai Viteazul Főgimnázium diákjai, pedagógusai, valamint szülők, mintegy kétszázán vonultak ki a polgármesteri hivatal elé, tiltakozásul a középiskola korszerűsítési munkálatai körüli, ötödik éve tartó áldatlan állapotok miatt. A tiltakozók különböző feliratokkal, molinókkal érkeztek, és ígéretek helyett sürgős megoldásokat követeltek. A felvonulók Antal Árpád polgármesterrel szerettek volna beszélni, válaszokat kapni, az előljáró hiányában Jakab István Barna városmenedzser hallgatta meg panaszukat. [...] A Mihai Viteazul Főgimnázium bentlakása és díszterme esetében per folyik a kolozsvári kivitelezővel... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Stratégiai fejlesztés indul Bősön: Modernizálják a vízerőművet

A bösi vízerőmű technológiai megújítására írt ki közbeszerzést a szlovák állami tulajdonban lévő Vízügyi Építési Vállalat. A projekt célja a nyolc turbógenerátor működési biztonságának és megbízhatóságának növelése. A beruházás előzetesen becsült értéke 371

millió euró. A fejlesztés a szlovák kormány döntése értelmében stratégiai beruházásként szerepel az ország beruházási terveiben...
Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kevesebb diákot vehet fel néhány szlovákiai magyar középiskola egy év múlva, döntött az oktatási tárca

Közzétette a középiskolai elsősök számára vonatkozó javaslatát az oktatási minisztérium. Ez alapján tízzel kevesebb elsőt vehet fel a legnagyobb szlovákiai magyar gimnázium, egy másik magyar gimnázium osztályt sem nyithat, a kassai ipari pedig három helyett csak két szakra kapott kvótákat. [...] A kvóták megvonása elsősorban az alacsony létszámokkal küzdő középiskolák számára akár végzetes is lehet, mert ha az érettségiző diákok helyére nem vehetnek fel új diákokat, az az iskola lassú megszűnéséhez, a pedagógusok elbocsátásához vezethet. [...] Az ország legnagyobb magyar gimnáziuma, a komáromi Selye János Gimnázium 120 elsőt vehetett fel májusban. Andruskó Imre szerint Komáromban az utóbbi időben két trend van kialakulóban: egyrészt csökken a diákok száma, másrészt pedig egyre több szülő szakközépiskolába irányítja a gyermekét, mert azt szeretné, hogy már az egyetem előtt szerezzon szakmát... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Elkezdődött az oroszvári kastélykomplexum felújítása, ám a munkálatok máris vitákat váltottak ki

Megindultak a felújítási munkálatok a hosszú éveken, évtizedeken át elhanyagolt oroszvári kastélyban, így van rá esély, hogy a korábbi aggodalmak ellenére mégis megmenekül az enyészettől. Szakmai körökben azonban vitát váltott ki, hogy az értékes neogótikus eselédház „rekonstrukciója” teljes elbontással kezdődött. Milyen sors várhat így a kastélykomplexum többi részére? Czímer Gáborral, a Paraméter munkatársával és Bátonyi Péter magyarországi műemlékvédelmi szakemberrel Jakubecz László beszélgetett a Pátria Rádióban... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

A pozsonyi magyar iskola biztosítékot kap arra, hogy a felújítás után visszaköltözik az óvárosi patinás épületbe

Öt és fél millió eurót különített el Pozsony megye a Duna utcai magyar alapiskola és gimnázium épületének felújítására. Határozatban garantálnák, hogy az átfogó rekonstrukciót követően a magyar iskola költözik vissza az épületbe. [...] A pozsonyi magyar iskola felújításával kapcsolatos első hírek hallatára szinte azonnal szárnyra kelt az a pletyka, mely szerint a felújítást követően az iskolát esetleg nem költöztetik vissza az épületbe... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Az 1956-os magyar forradalom csehszlovákiai hatásáról szól a Bagoly mondja új része

Ki mellett tett hűségnyilatkozatot a Csemadok 1956-ban, mit gondoltak a forradalomról a szlovákiai magyarok és mit tettek mellette vagy ellene, mit írt az Új Szó az eseményekről és hogyan viszonyult a hivatalos Csehszlovákia a magyar forradalomhoz – többek között ilyen és hasonló témákról beszél a Bagoly mondja új adásában Popély Árpád történész, a Fórum Kisebbségkutató Intézet kutatója, az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Kötet: Lakatos Miklós Pál vörössipkás főhadnagy élete és halála

A Rozsnyói Bányászati Múzeum Galériájában került megrendezésre Horváth Miklós „Törhet, de nem hajlik” című könyvének bemutatója. Budapest és Bódvaszilas után Rozsnyót érte a megtiszteltetés, hogy egykori szülőtte, Lakatos Miklós Pál jogász, főhadnagy, országgyűlési képviselő, a kassai vörös sipkás 9. honvéd zászlóalj Gömör vármegye által kiküldött toborzó biztosának életét megismerhesse. Mixtaj László, az intézmény igazgatója üdvözlő beszédében a könyv szereplőjének munkásságát és bátorságát emelte ki. Hozzátette, büszkeséggel tölti el, hogy Rozsnyó városának ilyen nemes és elismert személyisége volt, és hogy a galéria adhat otthont ennek az eseménynek. Horváth Miklós, a könyv szerzője bemutatta a kötetben szereplő újkapja élettörténetét... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Valódi kódexkincsre bukkant egy csallóközi garázsban Orosz Örs értékmű

Kódexet nem talál minden nap az ember – de egy olyan régióban, ahol ekkora a káosz a történelmi értékek kezelésében, semmi sem kizárt. Orosz Örs megtalálta a szepesolaszi kódexkincs hatodik darabját, mely jelenleg restaurátornál van. [...] A szakemberek azt mondják, hogy a 21. században itt, a közép-európai térségben már nem lehet új kódexeket felfedezni, hiszen a kódexek összeírásának fénykora a 18. századra tehető – ekkor fedezték fel például a Halotti beszédet. [...] „Emlékeznek még a tollasokra? A hozzájuk hasonló könyvfelvasárlók is jártak akkoriban az országot, házaltak a plébániákon. Megláttak mondjuk egy apróhirdetést az újságban, hogy valamelyik falu plébánosa eladja Borovszky Samu Magyarország vármegyei és városai című művének köteteit. S mikor betették a lábukat a plébániára, addig énekeltek a papnak, míg el nem hozták onnan nagyjából mindent” – magyarázza Orosz Örs. [...] Lőcsén a szász vagyona beleült kommunisták sokáig abból éltek, hogy fokozatosan eladogatták a festményeket és műtárgyakat... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Hogyan vált az egykori szarvasi kisdíákból Csehszlovákia egyik megalapítója?

Demmel József történész Milan Rastislav Štefánik szarvasi gimnáziumi éveiről írt könyvével elnyerte a szlovák Dominik Tatarka-díjat. [...] Engem ugyanis a Štefánikról szóló hőstörténet, illetve hazaárulásának a története helyett sokkal inkább egy harmadik történet foglalkoztatott: egy szegény, Magyarország határvidékén élő evangélikus lelkész családjába születő szlovák fiú sorsa, akinek szülőfalujából kikerülve alkalmazkodnia kellett a dualista Magyarország világához. [...] Légy szláv mindhalálig? című kötetéért a történész magyarországi alkotóként elsőként vehette át a rangos szlovák Dominik Tatarka-díjat, ennek kapcsán beszélgetett vele Rác Vince, a Patria rádió riportere... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Nem nő, csökkenhet a népcsoport-támogatás

A májusban bemutatott kétéves költségvetés egyik célja a spórolás – ez pedig, a tervek szerint, a népcsoportokat is érinti. Ha a parlament is elfogadja, 2026-ig összesen 8%-kal csökkenhet a népcsoportokra szánt összeg. [...] A spórolás nyomán a többségi társadalmat is megcélzó interkulturális programok, valamint a népcsoportok ifjúsági, infrastrukturális és digitalizációs projektjei szenvedhetnek hiányt. [...] Az érintett kisebbségek közösen terveznek fellépni a csökkentések ellen. „Már kapcsolatban vagyunk a többi Népcsoporttanács elnökeivel, hogy közös stratégiát dolgozzunk ki” – nyilatkozta Somogyi Attila a Magyar Népcsoporttanács elnöke. [...] Burgenlandban 2025 első negyedévében több mint 56.000 euró kulturális támogatást biztosítottak. Ebből a magyar népcsoport is részesült. Az Államszerződés aláírásának 70. évfordulóján Hans Peter Doskozil (SPÖ) tartományfőnök a népcsoportok és a sokszínűség fontosságát hangsúlyozta... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Összesítő: Hol lehet Burgenlandban magyarul tanulni?

Burgenlandban mintegy 2.000 diák tanul magyarul – legyen az magyar nyelvóra egy német nyelvű iskolában, vagy valamelyik kétnyelvű iskola, ahol nemcsak a nyelvet, hanem a tantárgyakat is részben magyarul tanulják. [...] Burgenlandban két kétnyelvű, német-magyar népiskola működik. Az egyik Alsóőrben, a másik Őrszigeten. Emellett Felsőőrben, Felsőpulyán és Locsmádon is járhatnak a helyi népiskolások kétnyelvű osztályba. [...] Május 13-án zajlott le Ausztriában a magyar mint oktatási nyelv írásbeli érettségi, amelyen a felsőöri Kétnyelvű Szövetségi Reál gimnáziumban tizenegy diák vett részt. [...] dén is hirdetett szavalóversenyt magyarul tanuló diákok számára a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület, melyre 24 burgenlandi oktatási intézmény jelentkezett. A döntőben összesen 153 – magyar anyanyelvű és magyart, mint idegen nyelvet tanuló – diák adta elő kedvenc költeményét... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Közgyűlést tartott a Központi Szövetség

Egy éve választott új vezetőséget az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége. A 30 tagegyesülettel rendelkező szervezet közgyűlésén elhangzott: sikerült bővíteni a szolgáltatáskínálatot, és a népcsoporton belül is javultak a kapcsolatok. [...] A Központi Szövetség vezetősége beszámolt a Bécsi Magyar Otthon termeinek átfogó felújításáról, amelyet részben a Bundeskanzleramt és a magyarországi Bethlen Gábor Alap támogatásával valósítottak meg. A Bécsi Magyar Otthon helyiségeit a tagegyesületek aktívan használják: itt tartja próbáit a már három csoporttal működő Svung Bécsi Magyar Színház és a Napraforgók Néptáncgyűttes... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Újragondolt emlékezetkultúra

Május 6-án a Kaboldi zsinagógában előadást tartottak az osztrák és magyar emlékezetkultúráról. Az előadó, Harsányi Lajos, a hagyományos emlékezetkultúra kihívásait és lehetőségeit vizsgálta. Előadásában kiemelte az új perspektívák bevonásának szükségességét az emlékezetkultúra hatékonyságának növelése érdekében. [...] A kobersdorfi előadás rávilágított, hogy az osztrák és magyar emlékezetkultúra változás előtt áll. Harsányi hangsúlyozta, hogy a személyes élmények és történetek integrálása nemcsak az érzelmi hatást erősítheti, hanem az emlékezetkultúra relevanciáját is biztosíthatja a jövő generációi számára... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Konferencia: Gyerekirodalom és a terek szerepe

Május 22–23. között rendezték meg a Bécsi Egyetemen azt a nemzetközi konferenciát, amely a gyerekirodalomban megjelenő tér és hely szerepére, valamint a többnyelvűség kérdésére fókuszált. Az esemény egyik központi témája az volt, hogyan jelenik meg a többnyelvűség a gyerekirodalomban. [...] Másik fő témája a kétnapos konferenciának a tér és hely központi szerepének vizsgálata... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Miről és kinek szóljon a népcsoporti média?

Június 3-án első alkalommal tartottak pódiumbeszélgetést Bécsben a magyar nyelvű népcsoporti média helyzetéről Ausztriában. Az eseményt a Bornemisza Péter Társaság szervezte, és a „Bécsi Napló“ folyóirat, az ORF Népcsoport-szerkesztőség és a „Rólunk“ online portál szerkesztőségvezetői osztották meg gondolataikat. [...] A pódiumbeszélgetés közönsége megismerhette, hogy a három legnagyobb, magyar nyelvű népcsoporti médium miképpen látja feladatát, hogyan és milyen információval igyekszik közönségét ellátni. [...] A beszélgetés és a közönség hozzászólásai során is többször felmerült a kérdés: kinek, kihez szólnak a magyar nyelvű médiumok? A népcsoport tagjai mellett ugyanis Ausztriában több mint 100.000 magyar állampolgár is él – őket kiszolgálják-e ezek a médiumok?... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Új kétnyelvű könyv az Erdődyekről

Május 9-én este került sor a „Gróf Erdődy-féle Iparművek és a Vasvörösvári uradalom“ című tudományos munka első kötetének bemutatására a Őriszigeti Községteremben. Az esemény nagy érdeklődés mellett zajlott, és rávilágított a Gróf Erdődy család szerepére a régió 19–20. századi gazdasági és infrastrukturális fejlődésében. [...] A tudományos könyvet Karl Kraus írta, Kelemen László, az alsóöri UMIZ intézményvezetője közreműködött, és magyar nyelvre fordította. A bemutatóra is az UMIZ szervezésében került sor... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Huszárhadosztály ládáját találták meg Haag-ban

Egy magyar huszárhadosztály titkos iratait tartalmazó ládát tártak fel a felső-ausztriai Haag város állatkertjében. A hadosztály állítólag 1945 májusában temette el az iratokat, miközben menekült az előrenyomuló szovjetek elől. [...] „Egy ilyen méretű lelet abszolút ritkaságnak számít” – mondta el az ORF-nek Szébenyi István hadtörténész, aki évek óta kereste az elveszett dokumentumokat. [...] A dobozban naplók, parancsok, térképek és helyzetjelentések voltak a második világháborúban Németország oldalán, a keleti fronton a szovjetek ellen harcoló magyar királyi 1. Honvéd Huszárhadosztályról... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

1945 a kortanúk szemével

Walter Reiss „1945 – Ende und Anfang” című dokumentumfilmje burgenlandi, köztük magyar és horvát kortanúk, valamint egy zsidó halálmenet túlélőjének beszámolóját tárja a diákok elé. A filmet a Burgenlandi Pedagógiai Magánfőiskolán mutatták be, és célja, hogy az iskolai történelemoktatást még valóságosabbá tegye. A dokumentumfilm 22 burgenlandi személyes emlékeit mutatja be. A 2016 és 2025 között készült interjúk hiteles betekintést nyújtanak a második világháború utolsó hónapjaiba és az azt követő időszakba. [...] A projektet Herbert Brettl történész kezdeményezte azzal a céllal, hogy egy történelmileg megalapozott dokumentumot hozzon létre az oktatás számára. [...] Portréműsorunk adásában Sterniczky Lydia lesz a vendégünk Felsőőrből. 1936-ban született, és felsőöri magyarként élte meg Ausztria történelmének fordulópontjait – a második világháború végétől a demokratikus újjáépítésig... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

35 éves a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája

Jubileumi ünnepséggel, színes programmal és meghívott vendégekkel köszöntötte fennállásának 35. évfordulóját a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája. Az felsőöri OHO Kultúrházban visszatekintettek a megalakulástól eltelt időre és sikerekre, majd az Őri Banda fellépésével és mulatsággal zárult az este. [...] Évente csaknem 120 fő vesz részt magyar nyelvtanfolyamokon – a kezdőtől a haladóig. Az intézmény az egyetlen ECL Nyelvvizsgaközpont Burgenlandban... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Mindszenty-szobrot avattak Mariazellben

Mindszenty József, egykori magyar érsek és hercegprímás szobrot kapott a stájerországi Mariazelli bazilika mellett. A szobor ünnepélyes felavatásán mintegy ezer magyar hívő vett részt. [...] A Rieger Tibor szobrászművész által megalkotott bronzszobor a bazilika közvetlen közelében kapott méltó helyet. A szobor mariazelli felállítását elsősorban a Mindszenty Alapítvány szorgalmazta... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Idén is díjazták a tudományos munkát

Az Osztrák Tudományos Akadémia (ÖAW) idei Ignaz L. Lieben-díját a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar kémikusa, Mátyus Edit kapta. A tudós társaság a Bader-díjat művészettörténetért a Bécsi Egyetemről Sophie Morawitz művészettörténésznek ítélte oda. [...] Az Akadémia minden évben Ausztriából, Bosznia-Hercegovinából, Horvátországból, Szlovákiából, Szlovéniából, Csehországból és Magyarországról származó 40 év alatti tudósok kiemelkedő kutatási eredményeit díjazza... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Évtizedes harc a népcsoportok jogaiért

70 éves idén a Staatsvertrag, és ugyanígy hetven éve tart a horvát és szlovén kisebbség törekvése, hogy a szerződésben rögzített, őket megillető jogoknak érvényt szerezzen. E küzdelem fordulópontjait mutatja be az „Österreich-Bild“ sorozat „70 Jahre Staatsvertrag“ című filmje. [...] Ausztria 2025-ben ünnepli a Staatsvertrag és így a szlovén és horvát kisebbségek jogait rögzítő 7. cikkely 70. évfordulóját. Ennek kapcsán békés tüntetésen hívták fel a figyelmet a kisebbségi jogok nem megfelelő megvalósulására csütörtökön Bécsben... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Felsőoktatási programok Lendván?

A Szlovén Országgyűlés Nemzetiségi Bizottsága megtartotta tizenegyedik rendes ülését, amelyen érintett testületként a felsőoktatási törvény tervezetét tárgyalták a nemzetiségeket érintő részekben. Az 1993-ban elfogadott felsőoktatási törvényt eddig 13 alkalommal módosították, a jelenleg tervezett módosítás pedig ismét számos területet érint, a legsarkalatosabb pontjának mégis a felsőoktatás finanszírozása számít. Ebben fokozatosan a GDP 1,5 százalékos arányában határoznák meg a terület pénzelését. [...] Az ülésen a bizottság tagjaként Süč Dejan kezdeményezte, hogy az állam vezessen be felsőoktatási képzéseket Lendván. A kormánykoalíció képviselő az indítványt azzal indokolta, jelenleg épp Lendván a Lek vállalat keretében zajlik az ország eddigi legnagyobb külföldi beruházása, amely egy felsőoktatási program bevezetésével még inkább meg tudná fordítani a térség igencsak negatív demográfiai helyzetét... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Pályázható a nemzetiségi támogatás

Megjelent a magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának 2025–2028-ös serkentési programja 1. intézkedésének keretében a gazdasági beruházások ösztönzésére vonatkozó pályázat 500 ezer eurónyi keretösszeggel. A 9. alkalommal meghirdetett vissza nem térítendő támogatásokra a pályázatokat június 17-ig lehet benyújtani... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Egy évszázad az etnikai kutatás szolgálatában

Idén ünnepli fennállásának századik évfordulóját a szlovéniai Etnikai Kutatóintézet (INV). A jeles alkalomból május 15-én és 16-án kétnapos nemzetközi konferenciát rendeztek Ljubljánban „Az etnikai hovatartozás feltárásának fontossága a 21. században” címmel. [...] A konferencián a 11 panelbeszélgetés és előadás keretében olyan kérdéseket jártak körül, mint az etnikai közösségek jogi státusza, az etnikai identitás kialakulása és megőrzése a kortárs társadalmakban, valamint a kutatási területen gyakran felmerülő dilemmák. [...] Az intézet központja Ljubljánban található, emellett két kihelyezett kutatócsoportja is működik: az egyik Lendván, a másik Fiumében... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Díszülésem emlékeztek a magyar csúcsszervezet megalakulására

1990. május 22-én tartotta alakuló ülését a muravidéki magyarság csúcsszervezete. Az évforduló alkalmából május 22-én az első ülés helyszínén, Dobronakon a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség ünnepi ülés keretében emlékezett meg a muravidéki magyarság érdekvédelmi szerveztségének ötvenedik, valamint a csúcsszervezet megalakulásának harmincötödik évfordulójáról. [...] Ezt követően Göncz László történész, kisebbségkutató a jubileumok alkalmából történelmi áttekintőt adott a muravidéki magyarság érdekvédelmi szerveztségéről. Hangsúlyozta a szlovén kisebbségvédelmi politika kiváló eredményének tekinthető nemzetiségi intézményrendszer kiépítésének fontosságát, de megemlítette a rendszer véleménye szerinti legnagyobb hibáját is, a jog és a gyakorlat közötti különbségeket... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Módosul a Zois-ösztöndíj szabályzata

Mint ismeretes, miután az ösztöndíjalap idén elutasította a Petőfi Sándor magyar tanulmányi versenyen elért eredmény kimagasló versenyeredményként való elismerését a Zois-ösztöndíj elnyeréséhez, mert a verseny finanszírozási módja nem tesz eleget az ösztöndíj odaítéléséről szóló új szabályzatnak, Horváth Ferenc nemzetiségi parlamenti képviselő az országgyűlés április 23-i ülésén szóbeli kérdést intézett három miniszterhez az ügyben. Mind a három tárca pozitívan viszonyult a kialakult adminisztratív bonyodalom megoldásához. [...] A Petőfi Sándor tanulmányi verseny, a szlovéniai magyarság legrangosabb versenyének országos döntőjében az idei évben két aranyelismerés született a középiskolás korosztályban... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

Utazás az irodalomba Kiss Noémivel

A Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke május 21-én a Vendégoktatók a Magyar Kultúráért program keretében Kiss Noémi magyar író, műfordítót, kritikust látta vendégül. [...] Az Utazás az irodalomba című

beszélgetés moderátora Rudaš Jutka tanszékvezető, az MTA külső köztestületi tagja volt, míg szlovén nyelvre Gaál Gabriella tolmácsolta... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Marketingnyelvészet

Korunk gazdaságának egyik fontos tényezője a márka, illetve a márkanév, amely az eladóval vagy a gyártóval azonos. A MMR Nyelvművelő adásában Gaál Péter, a maribori Bölcsészettudományi Kar magyar lektora, az MTA külső köztestületének tagja olyan szakembert szólít meg, akinek hangját már ismerik műsorunk követői. Ő Kovács László nyelvész, az ELTE Társadalomtudományi Kar Üzleti Kommunikáció és Marketing Tanszékének vezetője, aki a téma nyelvészeti oldalát is megvilágítja... Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Muravidék 1945–1963: A titkosszolgálatok csapdájában

A Muravidékre 1959-ig Magyarországról visszatért, kémkedésre kényszerített szökevények közül az egyik legnagyobb megpróbáltatással a Hosszúfaluból származó H.J. szembesült, akinek fiatalokora jól illusztrálja a jugoszláv–magyar határmente muravidéki részének a titkosszolgálatok tevékenységével átszótt jellegét. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának cikke... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Eszték: Szakemberek, tudományos kutatók beszéltek a reneszánszról és a reformációról

Május 19-én az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Bölcsészettudományi Karának az egyik termében került sor a Reneszánsz kultúra és reformáció Magyarországon és Horvátországban a XV. és XVI. században című kerekasztal-beszélgetésre Magyarország eszéki főkonzulátusa, az egyetem Történelem Tanszéke, valamint Horvát Nyelv és Irodalom Tanszéke közös szervezésében. [...] A rendezvény célja nem csupán az ismeretterjesztés volt, hanem az is, hogy a hallgatóság megismerje, miként lehet kulturáltan és tudományosan különböző nézőpontokat ütköztetni... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Bartók Béla öröksége előtt tisztelegtek Zágrábban

Zenei emlékestet és kerekasztal-beszélgetést tartottak Bartók Béla halálának a 80. évfordulója alkalmából a zágrábi Liszt Intézetben. [...] A hangversenyt követően Ivan Ćurković moderálásával kerekasztal-beszélgetésre került sor, a résztvevők Bartók Béla zenei örökségéről, népzene-kutatói tevékenységéről és a kortárs zenére gyakorolt hatásáról cseréltek eszmét... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

245 éves a kórógyi iskola – több mint történelem

A Kórógyi Általános Iskola megalakulása óta 245 év telt el. Ezt ünnepelték meg múlt pénteken. A szlavóniai magyar intézmény ennyi időn keresztül meg tudott maradni magyar tanintézménynek, és továbbra is várja a diákokat... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Bácskertesben találkoztak a magyar iskolák tanulói

A Kárpát-medencei Magyar Iskolatalálkozó 24. alkalommal hozta össze a határokon átfelölően a magyar diákokat – ezúttal a vajdasági Bácskertes adott otthont az eseménynek. [...] A Kárpát-medencei Magyar Iskolatalálkozó célja, hogy kapcsolatokat építsen a különböző országokban élő magyar gyermekek között... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Egyetemi tanárok letartóztatásban, elapadtak a források

A polgári gyűlések résztvevői szerint a Bölcsészettudományi Kar tanárát, Miloš Jokićot és a Művészeti Akadémia asszisztensét, Veroljub Naumovićot vették őrizetbe. [...] Több tucat polgár gyűlt össze az újvidéki szabálysértési bíróság előtt, miután a rendőrség több letartóztatást is végrehajtott. [...] Június 11-én, azaz ma reggel letartóztatták Snežana Brkićet, az újvidéki Orvostudományi Kar dékánját, és öt másik személyt, jelentette be a Belügyminisztérium. A gyanú szerint a letartóztatott személyek több mint 181 millió dinárral károsították meg az állami költségvetést illegális cselekményekkel. [...] A Sterija Játékok, az EXIT fesztivál, a Művészeti Akadémia és egyes kiadók csak néhány azon intézmények közül, amelyek nem kaptak idén pénzügyi támogatást a tartományi kormány kulturális pályázatain... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

A szecesszió világnapja Szabadkán

Szakmai konferenciát tartanak június 10-én Szabadkán a szecesszió és a kortárs építészet témakörében. [...]A tanácskozást három részre osztották, az első kettőben az építészszakma, a harmadik szekcióban a turizmus jut kifejezésre. A szabadkai városházáról átfogó terv is készült, melyet maga a tervező mutat be, és magyarázza el, milyen módon történik majd a felújítás. Emellett szakmai kerekasztal-beszélgetést is tartanak. [...] A szecessziós világnapot a Szabadkai Kortárs Galéria is megünnepli. Az idei téma, melyet a RANN (Réseau Art Nouveau Network) határozott meg, a szín... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Hiánypótló kiadvány Csantavérről

Csantavér ismét gazdagodott egy nagyszerű kiadvánnyal, ugyanis bemutatták a néhai Ozsvár Vilmos könyvét a helyi Takács Gáspár közösségi teremben. [...] A Csantavér Mezőgazdaságának és Állategészségügyének két évszázada 1782-1989. című kötet hiánypótló, több területet átölelő munka. [...] Szedlár Rudolf, csantavéri helytörténész ismertette: „A csantavéri piactér címmel leköszölt írása még jó néhány évvel ezelőtt a Bácsországban jelent meg és minden egyes háznak a történetét leírja... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Új könyvtárat kap Mohol és Törökfalu

Lakatos Adrián, az adai Községi Képviselő-testület elnöke bejelentette: „Örömmel jelentem be, hogy Moholon és Törökfalun ismét fellendülhet a kulturális élet és a kifinomult, minőségi szórakozás. Az adai Szarvas Gábor Könyvtár sikeresen megtette a szükséges lépéseket ahhoz, hogy mindkét településen új fiókkönyvtárat nyisson... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: A Vajdasági Levéltár 99 éve

A Vajdasági Levéltár nem csupán dokumentumokat őriz, hanem az egész térség múltját. Az évforduló alkalmából különleges kiállítás és egy dokumentumfilm is várta a látogatókat Újvidéken. [...] Dragana Katić, a Vajdasági Levéltár segédigazgatója elmondta: „A „Száz évig élni” című projekt mögött egy olyan szerzői csoport áll, amely a tárlat anyagán dolgozott. A cím egyfajta szójáték is, hiszen jövőre ünnepeljük a Vajdasági Levéltár fennállásának 100. évfordulóját [...] A Vajdasági Levéltár 99. évfordulójára rendezett kiállítás egyik különlegessége egy XVIII. századi, Moszkvában készült evangélium, amelyet a hagyomány szerint a pestisjárvány idején olvastak a betegek felett. A tárlathoz kapcsolódóan egy dokumentumfilmet is vetítettek... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: „Az elvetemült színházimádatom vitt az akadémiaira”

Gusztony Endre színművész szakos hallgató az újvidéki Művészeti Akadémián. De nemcsak tanul és játszik, hanem ír, rendez, és hamarosan átveszi a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület Jáccunk Truppjának vezetését is. [...] Mennyire fontosak egy diák színjátszónak a visszajelzések? Te erre hogyan emlékszel vissza, hogy hatott rád a szakmai vélemény? Számomra nagyon fontos volt. Amikor megalakult a Jáccunk Trupp, az első előadás a Kormányeltörésben volt. Újító jellegű, tele szimbólummal, elemelt elemekkel. Vártam, mit szólnak majd hozzá, s a mai napig emlékszem, hogy a mostani beszédtanárom, Lőrincz Tímea akkor kiemelt engem, ami nekem a világot jelentette... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Gyászír: Muhi Béla, tanár

Súlyos betegség után Újvidéken elhunyt Muhi Béla fizika szakos tanár, közéleti személyiség. Az általános iskolát és a gimnáziumot szülővárosában, Zentán végezte. A szabadkai Pedagógiai Főiskolán és az Újvidéki Egyetem Természettudományi Karán szerzett fizikatanári oklevelet. [...] Gimnáziumi tanárként, szakközépiskolai tanárként, egyetemi tanársegédként, konzulens tanárként dolgozott a Szent István Egyetem Zentai Tagozatán. [...] Főbb munkái elsősorban iskolai Fizika szakkönyvek, több tankönyvfordítás szerbről magyar nyelvre... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: „Hogy kisebbségi sorsban is hirdesse a magyar kultúra ezredéves múltját”

Mintegy fél évvel a magyar—jugoszláv örökbarátsági szerződés (1940. december 12.) aláírása előtt, amikor már minden téren érezhetően javult a két ország kapcsolata, a kisebbségi sorsba szorult vajdasági magyarság elérkeztnek látta az időt, hogy kulturális téren is előrelépjen. Ennek első megnyilvánulása egy kultúrparlament összehívása volt Zomborban 1940. június 30-án. Az akkori magyar közélet reprezentánsai vitatták meg a művelődési szférában esedékes teendőket. Annak közvetlen eredménye pedig egy újvidéki kultúrmúzeum alapításának kezdeményezése volt, melyet sajnos derékba tört a II. világháború kitörése... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)